

PETFORM

Nusret Cömert

Yönetim Kurulu Başkanı

- AKSA
- ALADDIN MIDDLE EAST
- ARGM
- ATTILA DOĞAN İNŞAAT
- AVRASYA GAZ
- BOSPHORUSGAZ
- BP
- ÇALIK ENERJİ
- EDISON
- EGEGAZ
- ENERCO ENERJİ
- ENERGY OPERATIONS TURKEY
- ENERJİSA
- ENI
- E.ON RUHRGAS
- GENEL ENERJİ
- GÜNEY YILDIZI
- IBS RESEARCH
- MERTY ENERGY
- N.V.TURKSE PERENCO
- OMV
- OPALİT
- PALMET
- PEMI
- PETOIL
- PETROL OFİSİ
- SHELL ENERJİ
- STATOILHYDRO
- TEKFEN
- THRACE BASIN
- TOTAL
- TURCAS
- TURUSGAZ
- ZORLU PETROGAS

**TÜRKİYE'NİN
PETROL POTANSİYELİ
&
YENİ PETROL KANUNU**

1890: İlk sondaj faaliyeti, İskenderun'un Çengen yöresinde gerçekleştirildi.

1926: 792 sayılı ilk Petrol Kanunu yürürlüğe girdi.

1940: Batman'da açılan Raman-1 kuyusunda Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk petrol keşfi yapıldı.

1945: Batman Rafinerisi faaliyete geçti.

**Petrol Arama ve İşletme İdaresi
Saha Araştırma Ekibi (1935)**

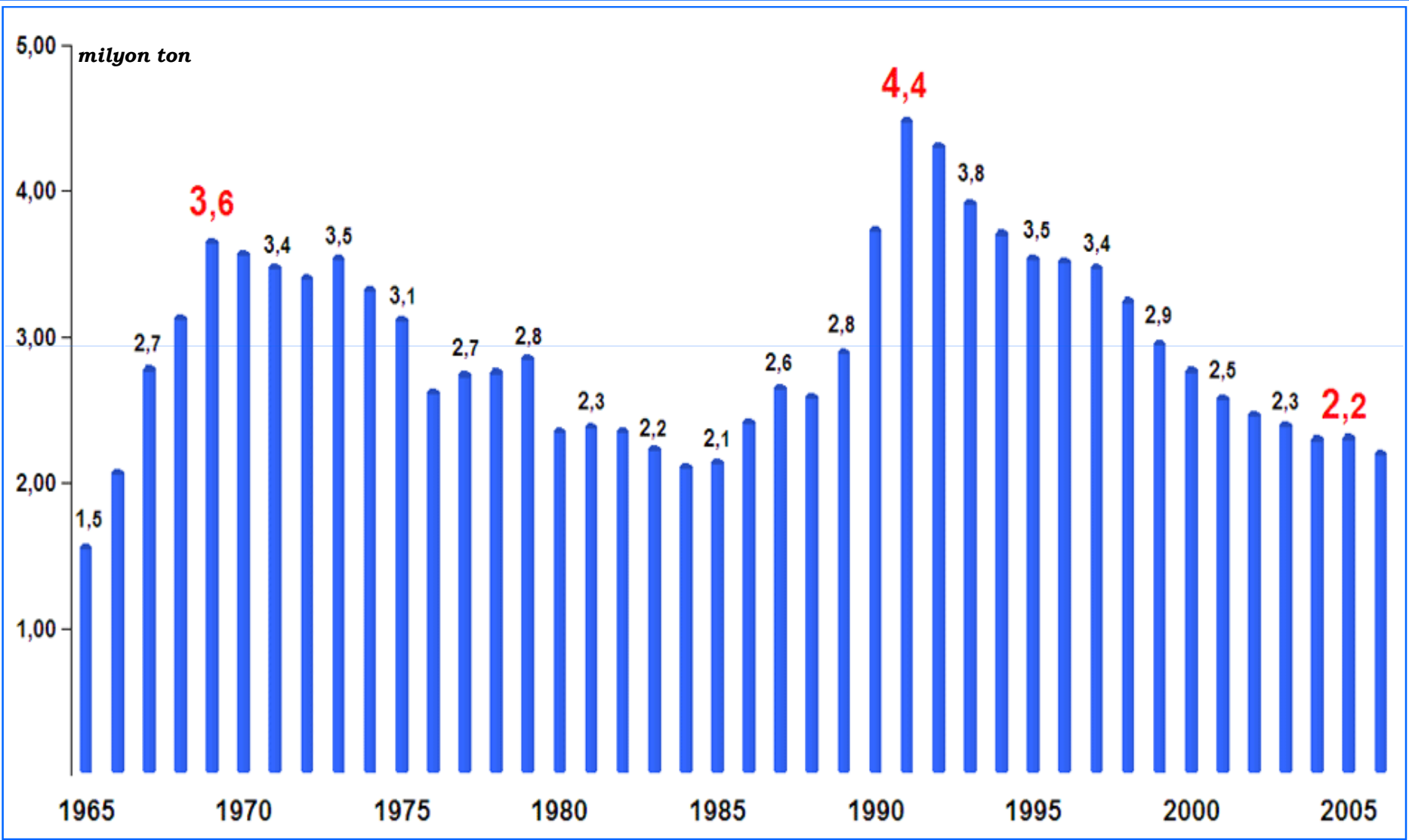

**Başbakan Refik Saydam'ın Kuyu Ziyareti
(Cumhuriyet – 3 Mayıs 1940)**

Petrol Kanunu (1954)

Amerikalı hukukçu ve jeolog Max Ball tarafından kaleme alınan 6326 sayılı Petrol Kanunu yürürlüğe girdi. Kanun, petrol arama – üretiminde yerli ve yabancı tüm yatırımcıları teşvik ediyordu. Hemen ardından çıkarılan 6327 sayılı kanunla da TPAO kuruldu.

1954 – 73: Yeni Petrol Kanunu, uluslararası alanda Türkiye'ye ilgiyi artırdı. Yerli ve yabancı şirketlerin yatırım dalgası sayesinde petrol üretimi günde 70.000 varili aştı.

1974 – 83: 1702 sayılı Petrol Reformu Kanunu'nda getirilen kısıtlamalar yüzünden birçok şirket yatırımlarını başka ülkelere kaydırıldı.

1984 – 91: Liberal düzenlemeler sayesinde yatırımlar yeniden hız kazandı; petrol üretimi kısa sürede 2,5 katına çıkarak zirve noktası olan yılda 4,4 milyon tona ulaştı.

1992 – 2008: Kanunun bazı hükümlerinin mahkeme kararlarıyla iptali ve diğer bazı nedenlerin de etkisiyle üretim yarı yarıya düştü ve her geçen yıl düşmeye devam ediyor.

- Dünyada sadece 1 yılda 20.000'den fazla kuyu açılırken, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde sadece **3.326 kuyu** açılabilirdi.
- Potansiyel kara alanlarımızın **%80**'i, denizlerimizimizin ise **%99**'unda henüz hiçbir arama faaliyeti yürütülmedi.

Türk Petrol Kanunu (2007)

Türkiye’de arama – üretim faaliyetlerini teşvik etmek amacıyla hazırlanan 5574 sayılı Türk Petrol Kanunu, Ocak 2007’de TBMM’de kabul edildi.

Ancak kanun, dört maddesi yeniden görüşülmek üzere dönemin Cumhurbaşkanı tarafından TBMM’ye geri gönderildi. Kanun, iki yıldır Enerji Komisyonu gündeminde beklemektedir.

- **Yerli ve yabancı firmaların arama yatırımlarının artmasına katkıda bulunacağına inanılan Türk Petrol Kanunu'nun TBMM Enerji Komisyonu'nda yeniden görüşülmeye başlanması**
- **Transit boru hatları konusunun kanun metnine eklenmesi**

TÜRKİYE DOĞALGAZ PİYASASI & LIBERALİZASYON SÜRECİ

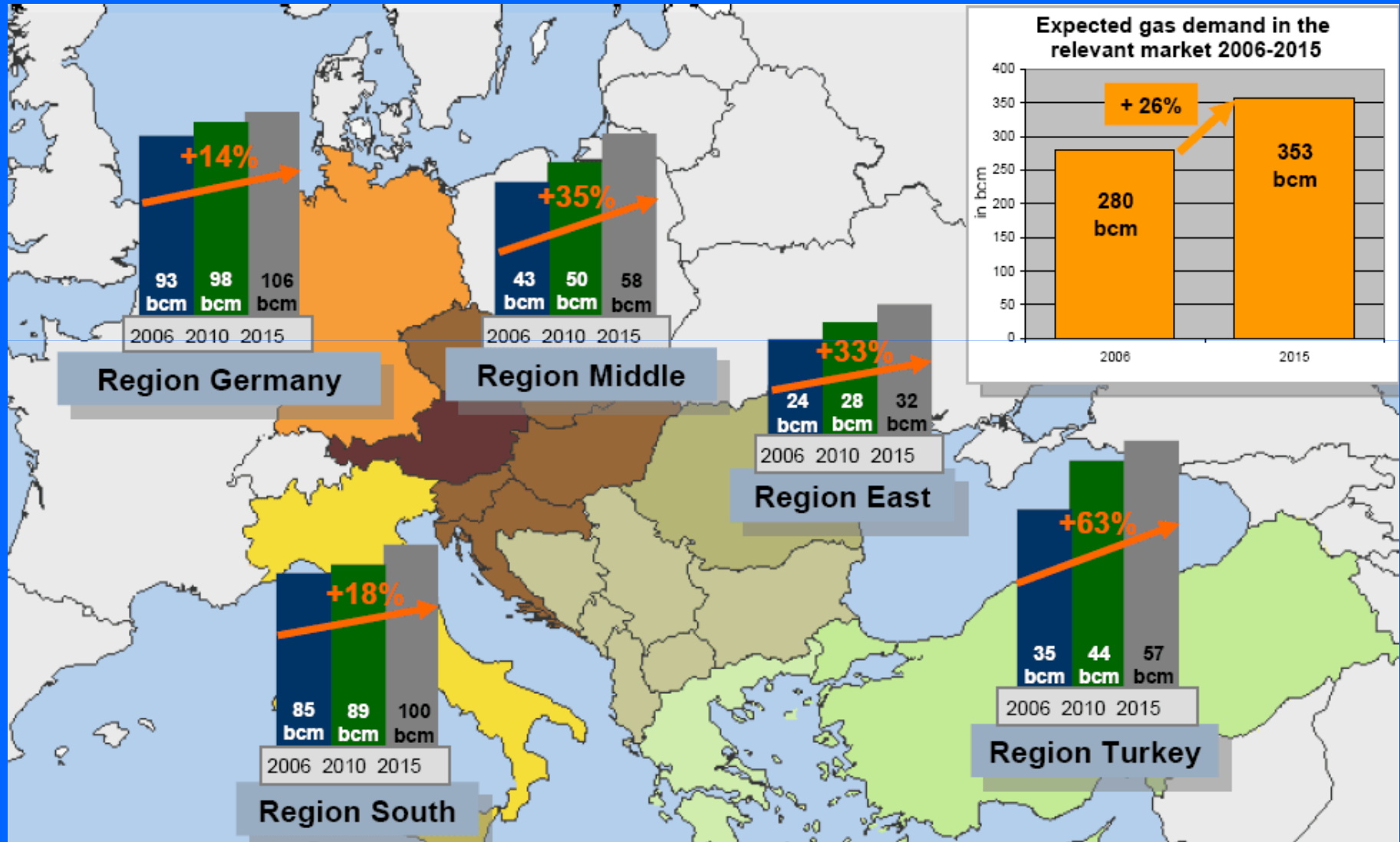

- **Rusya** : % 63,5 - 23,1 milyar m³
- **İran** : % 16,9 - 6,1 milyar m³
- **Cezayir (LNG)** : % 11,8 - 4,2 milyar m³
- **Nijerya (LNG)** : % 3,9 - 1,4 milyar m³
- **Azerbaycan** : % 3,4 - 1,2 milyar m³
- **Spot (LNG)** : % 0,5 - 0,1 milyar m³

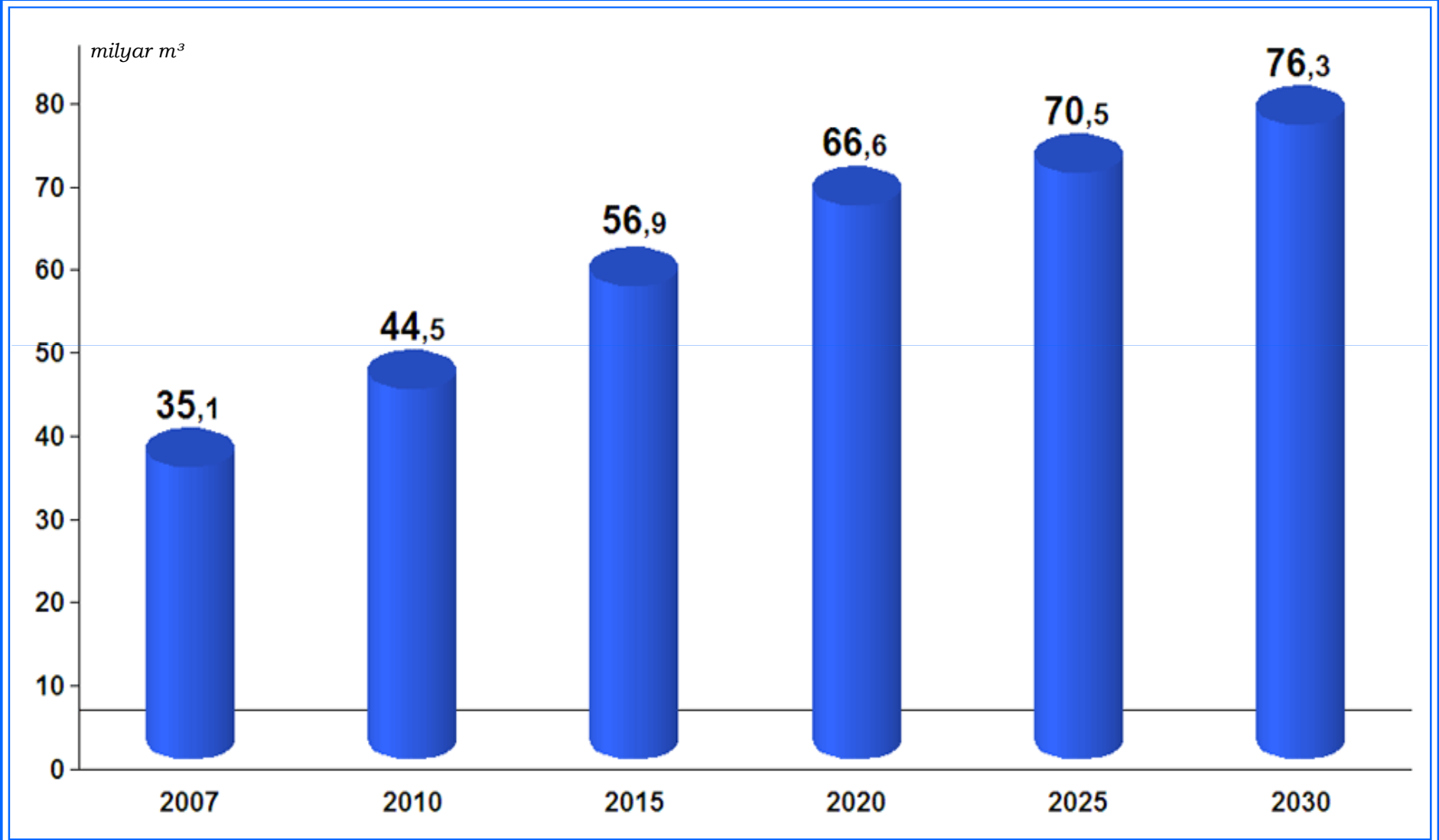

36,1 milyar m³

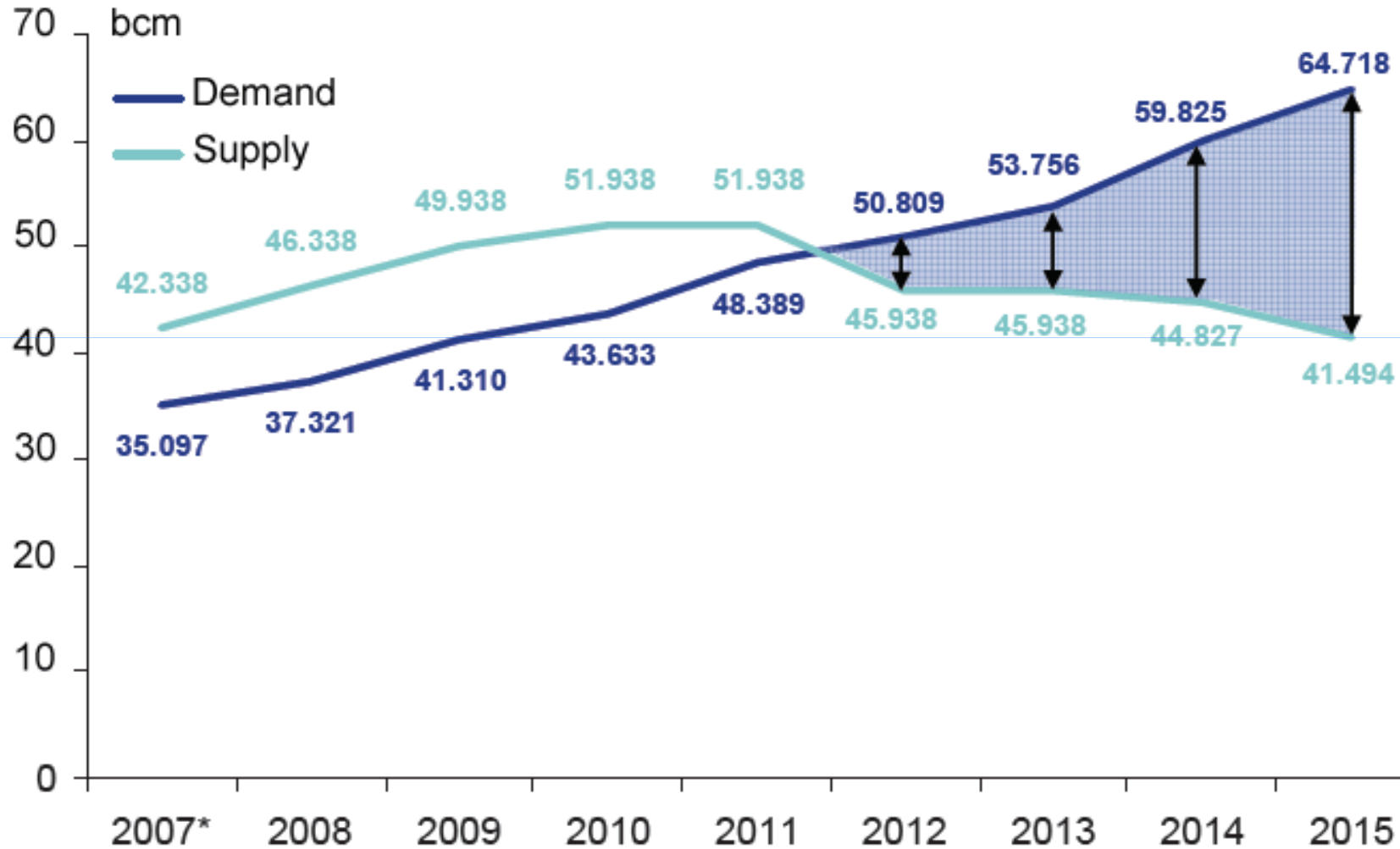

Anlaşma	İmza Tarihi	İşletim Tarihi	Süre (Yıl)	Miktar (Plato - milyar m ³ / yıl)	Bitiş Tarihi
Rusya (Batı)	Şubat 1986	Haziran 1987	25	6	2012
Cezayir (LNG)	Nisan 1988	Ağustos 1994	20	4	2014
Nijerya (LNG)	Kasım 1995	Kasım 1999	22	1,2	2021
İran	Ağustos 1996	Aralık 2001	25	10	2026
Rusya (Mavi Akım)	Aralık 1997	Şubat 2003	25	16	2028
Rusya (Batı)	Şubat 1998	Mart 1998	23	8	2021
Türkmenistan	Mayıs 1999	- - - - -	30	16	- - - - -
Azerbaycan	Mart 2001	- - - - -	15	6,6	- - - - -

- **Amaç: Doğalgazın kaliteli, sürekli, ucuz ve rekabete dayalı esaslar çerçevesinde tüketicilerin kullanımına sunulması için serbest, şeffaf ve rekabetçi bir doğalgaz piyasasının oluşturulması**
- **Yöntem: BOTAS'ın pazar payının gaz devri programlarıyla 2009 yılına kadar %20'ye düşürülmesi ve şirketin yatay bütünleşmiş tüzel kişiliğe uygun olarak yeniden yapılandırılması**

1. Kontrat Devri Programı

- **Shell Enerji** : **250** milyon m³
- **BosphorusGaz** : **750** milyon m³
- **Enerco Enerji** : **2.500** milyon m³
- **Avrasya Gaz** : **500** milyon m³

-----

4 milyar m³

- **Rekabetçi piyasa yapısının yerleşmesi için yeni gaz devir programlarıyla piyasa oyuncularının artırılması**
- **Yeni kontrat ve/veya miktar devri ihalelerinin düzenlenmesi**
- **BOTAŞ'ın kanunda öngörüldüğü şekilde farklı tüzel kişiliklere ayrıştırılması**
- **BOTAŞ'ın pazar payı belli bir seviyenin altına inene kadar Maliyet Bazlı Fiyatlandırma Mekanizması'nın doğru ve sürekli bir şekilde uygulanması**

Küresel finansal krizin kısa vadede talep daralması, uluslararası finansman olanaklarının azalması ve yatırımların geciktirilmesi sonuçlarını doğurması ihtimali bulunmaktadır.

Ancak enerji politikaları uzun dönemli yapıldığı ve enerji stratejileri de bu politikalar ışığında belirlendiği için finansal krizin kısa vadede talep daralması, orta ve uzun vadede ise talep artış hızında azalma ihtimali yaratması genel tabloyu değiştirmeyecektir.

Genel tablo, dünya enerji talebinin artacağı ve bu talebin karşılanabilmesi için yeni yatırımlara ihtiyaç duyulacağı gerçeğidir.

Kriz neticesinde daralması beklenen uluslararası finansman olanaklarının enerji yatırımlarını geciktirmesi ihtimali, ülkelerin arz güvenliği üzerinde olumsuz etki yaratabilecektir.

PETFORM

TEŞEKKÜRLER